

Azərbaycan Milli Musiqi Günü - Azərbaycanda hər il sentyabrın 18-də qeyd edilən bayram günüdür.

Milli musiqimiz öz inkişaf zirvəsinə görə Üzeyir Hacıbəyova borcludur.

18 sentyabr. Bu gün xalqımız üçün böyük bayram günüdür. Bu gün dahi Ü.Hacıbəyovun doğum günüdür. Xalqımız bu günü Milli Musiqi Günü kimi qeyd edir. Çünki milli musiqimizi, mədəniyyətimizi öz inkişaf zirvəsinə görə Üzeyir Hacıbəyova borcludur.

Ü.Hacıbəyovun milli musiqi xəzinəsinə yeni janr və formatlarla zənginləşdirən bir sıra əsərlər, o cümlədən Azərbaycan peşəkar musiqi sənətinin şah əsəri, dünya musiqi xəzinəsinin incilərindən olan dahiyana "Koroğlu" operasını bəstələyib. O, həm Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətini, həm də yeni Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himnlərinin musiqisinin müəllifidir.

İstəklilə oxucu: Milli Musiqi Günü münasibəti ilə bir-birindən fərqli, könülləri xoş edən, ifa etdiyi musiqilər könül oxşayan, ruha qida verən, zövqü təmin edən, hissələri oyadan, böyük təsir gücünə malik olan nümunəvi bir sənətkarın yaradıcılığına qısa yol edəcəm...

Milli Musiqi günümüz bərlə-bəhrəli payız gününə təsadüf olduğundan, elə sizə bu payız günündə dünyaya göz

böyük rəğbətlə alqışlamışdılar.

Hər hansı muğamı, təsnifi, melodiyanı ifa etmək heç vaxt ona çətin olmamışdır. Odur ki, Şəmsi Kəlbəcərlinin repertuarı həmişə rəngarəng, çoxşaxəli və zəngin olub. Qeyri-adi musiqi yaddaşı daim ona yardımçı olmuş, inkişaf yollarına işiq salmışdır.

O, ilk ifası ilə, bənərsiz ifası, bal səsi ilə cəmiyyət arasında, el şənliklərində, insanların ürəyində bir ömürlük məskunlaşdı. Şəmsi orta məktəb illərində müxtəlif tədbirlərdə, muğam müsabiqələrində öz istedadını nümayiş etdirmiş və Bakı şəhərinin təşkilatçılığı ilə keçirilən musiqi festivallında doğma yurdu Kəlbəcəri təmsil edərək birinci yerə layiq görülmüşdür.

Yeri gəlmişkən qeyd edim ki, Şəmsi doğulub boya- başa çatdığı, Kəlbəcəri öz adına ləqəb götürmüşdür. Bu da onun vətəninə, yurduna, Kəlbəcəərə olan sevgisindən qaynaqlanıb.

Bundan qürurlanan valideynləri Şəmsinin bu istedadını bilib onu Tərtər şəhər beşillik uşaq musiqi məktəbinin səssəmağın sinfinə yazdırırdı. O, burada musiqi məktəbini müvəffəqiyyətlə bitirir. İllər ötür Şəmsi İmanov musiqi təhsilini davam etdirmək qərarına gəlir. O, Asəf Zeynalı adına Bakı Musiqi Texnikumuna (Kollecə) qəbul olur. Şəmsi burada

yünü hiss edirsən və nəhayət özün də bütövləşirsən.

Şəmsi müəllimin keçdiyi həyat və sənət yollarına nəzər saldıqca, gələcək nəsillərə örnək bir insanın yüksək insani keyfiyyətlərini görürük. Fərqli xarakterləri ilə çoxlarından seçilən bu sənətçi, hər zaman arzularının ardınca gedib. Bu arzular çox zaman əlçatmaz görünsə də onlara çatmaq üçün dolanmac yollarla yürüməkdən yorulmayıb.

Sənətini zirvədə görən Ş.Kəlbəcərlilə gənc yaşlarından bu günə kimi sənət üçün çalışıb. Odur ki, bu gün o, sənətin ən ali zirvəsini fəth edə bilib.

Mən əminliklə deyə bilərəm ki, Azərbaycan Musiqi Mədəniyyətində mükəmməl fəaliyyəti, əməyi olan Şəmsi Kəlbəcərlinin həyat kredosu dəyşməz olaraq qalacaq...

Əziz oxucu: Soruşa bilərsiniz ki, Şəmsi müəllim haqqında ağızdolusu yazmağımın səbəbi nədir; nədir bu qədər məni bu xoş notlara kökləyənlər? Məhz bu izaha görə də, yazımın bu yerində bir haşiyəyə çıxmağa məcburam. Yeri gəlmişkən qeyd edim ki, mən Şəmsi Kəlbəcərlini az müddətdir tanıyıram.

Yaxın illər öncə Sənətçinin sənət yollarına, yaradıcılığına səyahətim zamanı onun haqqında sorğu keçirdiyim vaxt, onu tanıyan insanların söylədiyi fi-

nizla, gülər üzünüzlə görməkdir.

Mənalı ömür yaşayan, sənətini sevvən, ona dəyər verən, səsə dinamik boyalar verməklə, bir neçə forma və mərtəbədə şaqraq zəngülələr vurmaqla seçilən Şəmsi Kəlbəcərliyə çoxları həsəd aparır.

Bizimsə dəyərli, nümunəvi sənətkara bir tövsüyümüz var.

Şəmsi müəllim, -Boğazınızı qoruyun, orda ALLAH əmanəti var...

Muğam sənətində öz dəsti-xətti olan özünəməxsus ifaları, səsi, avazı olan Xanəndə Şəmsi Kəlbəcərlinin qürur duyduğu, fəxr etdiyi oğlu Yusif

Kəlbəcərdən gələn səs...

Şəmsi Kəlbəcərlili

18 SENTYABR - MİLLİ MUSİQİ GÜNÜDÜR...

açan, muğam sənətində həm xanəndə, həm də pedoqoq kimi tanınan, muğam ifaçıları sırasında bir- birindən fərqli ifaları ilə köülləri xoş edən, sözün əsl mənasında həyatını sənətinə həsr edən, dəyərli sənətkar Şəmsi İmanov (Kəlbəcərlili) haqqında qısa da olsa sizlərə söz açmaq istəyirəm.

Azərbaycan musiqi tarixinin şanlı səhifələrindən boylan sənətkara diqqətimizi yönəldək. Belə unikal səsə malik bir xanəndənin yazmaq məsuliyyəti qədər də fərəhlidir.

Öz şəxsiyyəti, sənəti ilə cəmiyyətdə dərin sevgi, böyük rəğbət qazanan Ş. Kəlbəcərlilə həyatı, sənəti, keçdiyi zəngin və şərəfli yaradıcılıq yolu barədə maraqlananlar çox olduğunu nəzərə alaraq monoqrafiyanı meydana gətirməyi lazım bildik. Düşünürük ki, geniş oxucu kütləsi üçün nəzərdə tutduğumuz bu yazı ifaçılar, gənc sənətçilər, musiqi üzrə pedoqoji sahədə çalışanlara maraqlı və gərəklilə olacaq...

Şəmsi Kəlbəcərlilə Azərbaycanın dilbər guşələri, füsunkar gözəllikləri olan Kəlbəcər rayonunun Zivel kəndində, 20 noyabr 1977-ci ildə Kərim İmanovun ailəsində dünyaya göz açıb.

Ailənin ilk və sevimli övladı olan Şəmsi, hələ uşaq ikən musiqiyə maraq göstərmişdir. Şəmsidə musiqi duyumu uşaq illərindən yaranmışdır. Bəlkə də elə ürəyində musiqi toxumlarını əkən də, atası Kərim kişi olmuşdur. Çünki o, körpə vaxtlarından atasının musiqiləri, zümzümələri ilə böyümüşdür. Çox təəsüf ki, övladının ürəyində incəsənət eşqi yaranan, onu musiqi notları ilə böyükdən atası Kərim kişinin ömrü, övladının bu sahədə nail olduğu uğurların şahidi olmağa yetmədi.

Atasını itirən müğənni həyatın sərt üzü ilə üz-üzə qaldı. Özündə güc toplayıb ayağa qalxan gənc müğənni ilk addımlarını böyük səhnəyə atdı. Şəmsi Kəlbəcərlilə hələ gənclik illərindən el şənliklərində, toylarda zamanın tələbinə uyğun olaraq, xanəndə kimi çıxış edərək sevimli ifaçı kimi qarşılanmışdır. Tamaşaçı onun oxduğu dəstgahları, muğamları, təsnifləri, aşiq havalarını həmişə

Respublikanın xalq artisti, professor Arif Babayevdən dərs alır, muğamın sirlərinə yiyələnir.

Şəmsi Kəlbəcərlilə burada fəal, özünə qarşı tələbkər tələbə olaraq ustad Arif Babayevin dərs dediyi sinifdə muğamın sirlərinə bələd olmuş, özü də bu janra aid araşdırmalar edərək çox şey əxz etmişdir.

Belə tələbkərlilik təbii ki, hər tələbədə, hər muğam öyrənmək istəyənlərdə olmur, gənc Şəmsidə isə bu üstün cəhətlər olub. Şəmsi uşaqılıqda, gənclikdə istedadı ilə öz nəsil nümayəndələri, yaşlıları, həmkəndliləri, məktəb yoldaşları arasında fərqlənmiş və daim diqqəti cəlb etmişdir.

Qeyd edim ki, Şəmsi İmanov musiqi təhsilini bitirdikdən sonra ilk pedoqoji fəaliyyətdə Goranboy rayonunun, Dəliməmmədli şəhər incəsənət məktəbindən başlamışdır.

On ildən çox fəaliyyəti dövründə muğam ifaçılarının yetişməsində böyük əməyi olmuşdur Şəmsi Kəlbəcərlinin. Sənətkarları ustadlar yetişdirirlər halbu ki, Şəmsi Kəlbəcərlilə bu gün özü mahir bir PEDOQOQDUR...

Sənətə ilk qədəmlərindən o, muntəzəm öz üzərində işləmiş, həmişə axtarışda olaraq ifa qabiliyyətini və biliyini zənginləşdirmişdir. Bəli Şəmsinin oxuduğu mahnılarda coşğun ruhun daşqınlıqları da vardır.

Doğrudan da yaxşı mahnı oxumaq asan başa gəlmir, burada böyük istedad, incə, həssas duyum, yüksək peşəkərlilik tələb olunur. Şəmsi müəllim həqiqətdən də çox yaxşı mahnı ifaçısıdır. O, hansı mahnını oxuyursa, mahnını yaradır, ona öz imzasını qoyur, və öz üslub, sənət möhürünü vurub.

Onun ifaları insan qəlbinin dərinliklərinə qədər işləyir. Burada zərif, kövrək duyğularla bəhəm coşğun hissələr, incə nəfəslər, xırdalıqlar, zəngülələr, böğzlar tamaşaçıları, dinləyiciləri cəlb edir və öz təsirini altına salır.

Şəmsinin sənətinə diqqətlə eniş edəndə qəlbinin səsini açıq-aydın duyursan, bu səsdə, bu ifada onun özünü gö-rüb tapırsan, ürəyini duyursan, bütövlü-

kirlərdən , onun vətənpərvər, xalqını sevvən, pozitiv ruha köklənən sənətçi, bir sözlə Azərbaycan musiqi səmasının parlaq nümayəndələrindən olduğunun canlı müşahidəçisi oldum. Hətta sənət adamlarının fikrini alan zaman Şəmsi ürəkli müğənnidir söylədilər...

KƏLBƏCƏRDƏN GƏLƏN SƏS...dir dedilər...

Şəmsi elə oxuyur ki, mahnıda onun hissələri, duyğuları həm özünü, həm də dinləyicini tərpədir.

Bunlar insan hissələri, istedadı ilə bağlıdır.

Bütönlükdə Şəmsinin yaradıcılığını izlədikcə, oxuduqlarını dinlədikcə, mə-nəvi-estetik zövqə sahib oluruq.

Məmnunluqla qeyd edim ki, elə mənim sorğu keçirdiyim zaman sənətkar haqqında müsahibə verənlərin əksəriyyəti onun bu üstün cəhətlərini dilə gətirdilər. Sözün əsl mənasında Şəmsi mahnı oxumağın pərgarı və əsl ifaçısıdır. O, elinə, pərəstişkarlarına, onu sevvənlərə nur paylayan ZİYALI müğənnidir söylədilər...

Musiqidə mahnı ən geniş yayılmış janrdır. Mahnı Azərbaycan xalqının ruhunu yaşadan bir məvhumdur, bir vəsi-tədir. Mahnılar xalqın arzuları, istəkləri, düşüncələri, hissələrin tərənnümüdür. Burada sevgi var, təbiət gözəllikləri var, milli dəyərlər, vətənə məhəbbət var.

Şəmsi Kəlbəcərlinin mahnı ifaçılığı çox geniş, çoxşaxəli və çoxjanrlıdır. Bunu bir yazar kimi tək mən yox, əksər sənət adamları da qeyd edirlər.

Xanəndə - pedoqoq Şəmsi Kəlbəcərlinin sənət və həyat yollarından bəhs edən məqaləmizin jurnalımızda yer almasını istədik.

Muğam sənətinin və insanlığın parlaq zirvəsində yer alan , sənət aləmində sevilib-seçilən, söz sərrafı, sənət fədaisi, dəyərli sənətkarımız Şəmsi Kəlbəcərlilə Sizi Milli Musiqi Günü münasibəti ilə səmimi qəlbədən təbrik edir, Sizə sağlamlıq uzun ömür və sənət uğurları arzu edirik!

Bundan sonra tək arzumuz, istəyimiz isə Sizi daim səhnələrdə, tədbirlərdə, el şənliklərində qəlbləri fəth edən ifaları-

İmanov....

Gəncə şəhərində musiqiçi ailəsində dünyaya göz açan, bu ocaqda vətənpərvər ruhda böyüyüb boya-başaya çatan, Həqiqi Hərbi Xidmətini ləyaqətlə yerinə yetirən, Vətən qulluğunda nizam-intizamla dayanan, xidməti zamanı başlayan 44 günlük Vətən müharibəsinin ilk günündən son gününədək vətənin müdafiəsinə qoşulan, Vətən müharibəsində fəal iştirakına görə 4 medal qazanan Yusif İmanov Vətən müharibəsi iştirakçısı medalı ilə təltif olunduğu təqdimat zamanı.

Bir dəfə Şəmsi müəllimin sosial şəbəkələrin birində yazdığı yazı diqqətimi çəkdi. Orada yazmışdı ki, Allah hər kəsə belə mərd və vətənpərvər oğul nəsib etsin, fəxr edirəm ki, belə oğul böyütmüşəm.

Doğrudan da Şəmsi müəllim belə oğulla, Yusif kimi oğulla fəxr etməyə dəyər...

Sizin oğlunuz Yusif Müstəqil Azərbaycanın Dövlət mənafeyini müqəddəs tutaraq, torpaqlarımızın bütövlüyü uğrunda öz əsgərlik borcunu ləyaqətlə yerinə yetirib.

Bu da Sizin vətənpərvər və nəcib əməyinizin nəticəsidir.

Şəmsi müəllim, Sizin vətənpərvər valideyn necə dəyərlər bir məsuliyyətli, nümunəvi ata olduğunuzdan qürurlanı- rıq.

Allah Sizi qorusun!

Mənim üçün xalqın mənə göstərdiyi etimaddan və etibardan yüksək mükəfat yoxdur.

Vətənə, xalqa nə qədər bağlı olduğumu mənə tanıyanlar bilir.

Mən xalqımı çox sevirəm.

Xalqla qürur duyuram...

18 sentyabr Milli Musiqi Günüdür.

Milli Musiqi Günü münasibəti ilə bütün musiqi aləmində olan əməkdaşlarımızı səmimi qəlbədən təbrik edirəm.

Qənifə TEYMUR QIZI,
Milli İrs jurnalının İƏŞ-nin
müdiri,
AJB-nin üzvü